Punctum

Nieuwsbrief NSGV – Bisdom Groningen–Leeuwarden

Nr. 2 – september 2017 – 3e jaargang.

Welkom in het grootste museum van Nederland...

De billboards hangen overal in het centrum, langs de weg: "Het grootste museum van Nederland". Met een mooie gefotoshopte kathedraal die uitnodigt om hem vanbinnen te gaan bezoeken. Een mooi initiatief van het Catharijneconvent, het museum voor religieuze kunst in Utrecht. 11 Kerken en 2 synagogen in het hele land zijn open, zoveel moois is er te zien.
Ja, ook ik ga in het buitenland me te buiten aan kerkbezoek. Prachtig, zo'n Franse kathedraal met een magistraal orgel, magnifiek om in een oude kloostergang rond te lopen en alles te bekijken. En ook een mis meemaken in zo'n kerk, met het liefst een koor en een goede organist. Prachtig allemaal. Genieten van de beeldende kunst, de architecturale kunst en de wonderschone muzikale kunst. Maar, ben ik wel in een museum?
Ik kom toch in een kérk? Daar wordt toch de lof Gods gezongen? In het Rijksmuseum kom ik ook niet voor de eucharistie. Zijn we gedegradeerd tot … museum-stukken?...
Is de werkelijkheid van alledag zóver van religie afgedwaald dat kerkgebouwen alleen nog maar interessant zijn voor de kunst die er te vinden is? Of hebben we met elkaar een andere opdracht, een andere missie… Verum, Bonum, Pulchrum, de waarheid, het goede, het eerlijke, de liturgie waardig, goed en eerlijk vieren. Dat een toerist uit Eindhoven in onze kerk na afloop zegt: "Ik heb een fijne mis meegemaakt, blij dat ik vandaag hier was." Hij kwam voor het gebouw, hij vond iets anders, iets 'meer'..
Ik hoop dat u in de vakantietijd genoten heeft van alle 'musea' die u wellicht bezocht heeft. Ik hoop nog meer dat u geraakt werd door de liturgie die u daar wellicht heeft meegemaakt, en dat u iets van dat 'bonum' mee heeft genomen naar de praktijk in uw eigen parochiekoor.

Anton Lukassen, Bestuurslid NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden

Inhoudsopgave

Welkom in het grootste museum van Nederland	*Blz. 1*
Woord van de redactie	*Blz. 2*
"De stemming erin houden"!! Kerkmuziekdag op 4 november 2017 te Sneek.	*Blz. 3*
Gregorius zangdag – Scratchdag nieuw repertoire	*Blz. 3*
Reactie van de heer A. Siemonsma uit Leeuwarden over het zangersexamen	*Blz. 4*
Column Jos Manshande "Nazomergeur"	*Blz. 4*
NSGV en actuele contactgegevens koren, contactpersonen, dirigenten en instrumentalisten	*Blz. 5*
Facebook	*Blz. 5*
Jubileum te vieren?	*Blz. 5*
Viering 50 jaar Kinderkoor De Vrolijke Klanken – zondag 9 juli jl.	*Blz. 5*
Dameskoor Nieuw-Schoonebeek bestaat 50 jaar	*Blz. 6*
Koor "Palet" bestaat 40 jaar	*Blz. 6*
Afscheid koor St. Cecilia (Hoogezand-Sappemeer)	*Blz. 6*
Korenmiddag zeer geslaagd	*Blz. 7*
Koor Spirit of Joy Wolvega/Heerenveen, actief en betrokken	*Blz. 7*
Heeft uw parochie een muzikale activiteit? Meld het ons!	*Blz. 8*
Eucharistievieringen via de KRO in 2017	*Blz. 8*
In memoriam Johannes Wilhelmus Valkestijn	*Blz. 9*
Speeltafel Maarschalkerweerd-orgel Kathedraal in restauratie	*Blz. 9*
Orgel Clemenskerk gebruiksklaar.	*Blz. 10*
Jaarverslag 2016 NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden	*Blz. 11*
Jubilarissen	*Blz. 11*
Reserve-musici	*Blz. 12*
Colofon	*Blz. 12*

Woord van de redactie

In de 2e helft van augustus 2017 was ik samen met mijn gezin 2 weken op vakantie in Groot Brittannië (Schotland en Engeland). Een gastvrij land met vriendelijke mensen; een gesprek ontstond al heel snel. Prachtige natuur, zowel in Schotland als Engeland. En we hadden schitterend mooi weer. Genieten.

Uiteraard hebben we veel bekende toeristische trekpleisters bezocht, zoals de Holy Mile in Edinburgh, Scotts view (prachtig uitzicht over de Valley of the River Tweed), Stonehenge, Windsor Castle en vele bezienswaardigheden in London.

Ook hebben we in vele kerken (Anglicaans, Katholiek, etc.) een kijkje genomen en een kaarsje opgestoken. Soms grote kerken, zoals de Kathedraal in Salisbury, soms wat minder groot, zoals die op Holy Island of Lindisfarne óf de kerk (H. Trinity and H. Mary) in Berwick upon Tweed. Bij de laatste kerk waren we eigenlijk te laat. De Vicar (de predikant) had de kerk al op slot gedaan, maar voor ons deed hij de kerk weer open (als we de deur maar achter ons dicht trokken als we weggingen; hij zou de deur later wel weer op slot doen). Een mooi moment dat ons zal bijblijven.

Berwick upon Tweed

In een aantal kerken was de organist aan het spelen, onder andere in Salisbury en in de George Chapel in Windsor Castle. Dan jeuken mijn handen toch wel een klein beetje. Een volgende keer toch maar eens vragen of ik ook eens mag spelen op zo'n orgel.

We hebben een fijne vakantie gehad en genieten nog even na. Ik hoop dat u ook een fijne zomerperiode heeft gehad. Alle activiteiten starten nu weer. Heel veel muziekplezier daarmee gewenst.

Salisbury

In het vorige woord van de redactie hebben we gevraagd om reacties van mensen die destijds ook een examen Gregoriaans hebben gedaan, net als de heer Ketelaar uit Bolsward. We kregen een reactie van de heer Adrie Siemonsma uit Leeuwarden. Dank daarvoor. Zijn reactie vindt u elders in de Punctum.

Deze keer vraag ik uw speciale aandacht voor een Workshopdag rondom Koorrepertoire, ***op zaterdag 4 november 2017 in de Sint Martinuskerk te Sneek****, georganiseerd door uw eigen NSGV. Van harte aanbevolen en u kunt zich al aanmelden.*

Daarnaast wordt er ***op zaterdag 30 september 2017 in Heemstede*** *een Gregorius-zangdag gehouden, georganiseerd door de landelijke NSGV. Ook deze dag bevelen wij van harte bij u aan.*

Deze dagen zijn de uitgelezen kans om andere koorzangers te onmoeten en met elkaar nieuw repetoire in te studeren. Zo houden we de muziek levend.
Boudien Janssen Eindredacteur Punctum

"De stemming erin houden"

4 november 2017 "Muzikale workshops rondom koorrepertoire"

Op 4 november zal in Sneek in de Sint Martinuskerk door de NSGV een muzikale bijeenkomst zijn rondom koorrepertoire, geschikt voor het ouder wordende koor. Niet te moeilijk, niet te hoog, wél mooi! We willen u van harte uitnodigen om met uw koor, of met een aantal koorleden, of desnoods alleen, naar Sneek te komen en met elkaar mooie nieuwe koorwerken te leren en met elkaar te zingen. Dit alles onder leiding van Mark Heerink, die deze dag zal gaan verzorgen. Ook dirigenten en organisten heten we uiteraard welkom op onze workshopdag. Aanvang 10.00 uur, eindtijd rond 15.30 uur. U wordt verzocht zelf uw lunch mee te nemen; u krijgt koffie en thee. Wel vragen we om een vrijwillige bijdrage om de onkosten van deze dag enigszins binnen de perken te houden.

Weest welkom!!!

Opgeven kan via het bisdom (l.winter@bisdomgl.nl)

Gregorius-zangdag | Scratchdag nieuw repertoire

Hoe klinken de composities uit onze Muziekbijlagen? Kom 30 september naar Heemstede en doe inspiratie op voor nieuw repertoire voor uw koor. U maakt kennis met een ruime selectie van composities die in de afgelopen jaren gepubliceerd zijn in de Muziekbijlagen bij het *Gregoriusblad*. U zingt met mensen uit het hele land onder leiding van ervaren musici die informatief commentaar geven bij ieder stuk. Iedereen is welkom, maar wij hopen wél dat u van tevoren thuis de muziek doorneemt, dan is het klinkende resultaat sneller bereikt en leert u veel nieuwe muziek kennen

Datum: Zaterdag 30 september 2017
Plaats: Heemstede, Bavokerk
Tijd: 10.00u aankomst, 10.30u start van het programma tot 15.15u
Kosten: € 20,00, inclusief bladmuziek en lunch, ter plaatse te voldoen
Aanmelding: info@nsgv.nl, vóór 4 september 2017

Reactie van de heer A. Siemonsma uit Leeuwarden over het zangersexamen.

Geachte redactie,

Naar aanleiding van uw oproep over het afleggen van een zangers examen, stuur ik u hierbij een afbeelding van mijn bewijs van bekwaamheid van 31 augustus 1958 en zo maar wat persoonlijke aanvullingen.

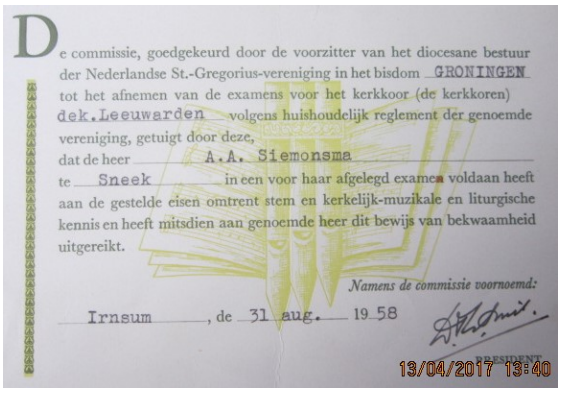

De commissie, goedgekeurd door de voorzitter van het diocesane bestuur der Nederlandse St.-Gregorius-vereniging in het bisdom GRONINGEN tot het afnemen van de examens voor het kerkkoor (de kerkkoren) dek.Leeuwarden volgens huishoudelijk reglement der genoemde vereniging, getuigt door deze,

dat de heer A.A. Siemonsma

te Sneek in een voor haar afgelegd examen voldaan heeft aan de gestelde eisen omtrent stem en kerkelijk-muzikale en liturgische kennis en heeft mitsdien aan genoemde heer dit bewijs van bekwaamheid uitgereikt.

Namens de commissie voornoemd:

Irnsum, de 31 aug. 1958

13/04/2017 13:40

De opleiding was in Sneek, als aspirant-lid van het St. Ceciliakoor, in een groep van 4 onder leiding van de heer Doodkorte. (3 leden van de groep zijn helaas overleden) Het koor was in die periode nog een heren-kerkkoor. Eerder was ik lid van het Jongenskoor (vanaf 7 jaar).

Het examen werd afgelegd in restaurant De Groene Weide in Leeuwarden bij een examencommissie, bestaande uit de heren D.Th. Smit uit Irnsum, voorzitter, Jacques Bos uit Leeuwarden, lid, en Th. Lambooy, secretaris, allen namens de R.K. Korenbond Leeuwarden. Het examen betrof 4 onderdelen, A 1. Theorie der Muziek, 2. Muzikaal gehoor, 3. Voordracht zangstuk, 4. Zingen van het blad. B. 1. Theorie Gregoriaans, 2. Voordracht Gregoriaans. C. 1. Uitspraak Latijn, 2. Stemkwaliteiten. D. 1. Liturgie, 2. Graduale.

Aan die eisen moest je voldoen en werd dan pas toegelaten als koorlid, ook nog met toestemming van de Deken/Pastoor van Sneek en het koorbestuur! Gelukkig is het tegenwoordig wat gemakkelijker om lid te worden.

Ik ben jaren lid van bovengemeld koor geweest en door verhuizing naar Leeuwarden werd ik lid van het Franciscus kerkkoor, eerst een herenkoor en later een gemengd koor. In verband met een conflict tussen kerkbestuur en koor zijn we als R.K. Gemengd Koor Cantemus verder gegaan. Dat koor is enige jaren terug opgeheven en heb ik mij met nog een paar oud-leden aangesloten bij De Bonifatius Cantorij.

En zo lang het kan en mijn gezondheid het toelaat blijf ik nog enige tijd doorgaan met zingen.
Met vriendelijke groet, Adrie Siemonsma, Leeuwarden (8/11/35)

Column Jos Manshande "Nazomergeur"

Een paar dagen geleden zei de weerman van het nieuws dat het de laatste zomerse dag zou zijn. Dat klonk mij nogal voorbarig in de oren. Hoe kan hij dat nou weten? Natuurlijk snap ik dat hij verder in de weersvoorspellingen kan kijken dan ik, maar toch. Is de zomer al weer voorbij dan? Het lijkt erop dat het steeds sneller gaat naarmate ik zelf ouder word. Dat leg ik weleens uit met een rekenkundige benadering, al dan niet op wetenschappelijke basis gestoeld. Als je geboren wordt is de eerste dag het totaal van je hele leven. De volgende dag is elke dag al de helft van je totale leven. Dag 3 is een derde deel en zo gaat dat door. Bij mijn huidige leeftijd is elke dag 1/23660 van mijn totale leven op basis van 364 dagen per jaar. Zo is elke dag een steeds kleiner deel en dat kleinere deel is natuurlijk sneller voorbij.
Maar terug naar die zomergeur. Onlangs reed ik langs een weiland waar de boer bezig was met het schudden van het pas gemaaide gras. Zolang daar vocht in zit komt er een heerlijke geur van af, tenminste dat vind ik. Een geur die past bij wat ik herken als behorend bij een bepaalde periode van het jaar. Al wordt er in het voorjaar ook grasgemaaid, die geur van het najaar vind ik specifiek. Het kan ook zijn dat de beleving hiervan beïnvloed wordt door andere omstandigheden als bijvoorbeeld zonneschijn, die voor het verdampen van het vocht natuurlijk van grote invloed is. Of wolken in de lucht, de weidse blik over het landschap, mijn eigen innerlijke rust of juist niet. In elk geval: de prikkeling van de geur maakte het op dát moment tot het belangrijkste.
Geuren zijn er vele en dat is prachtig van de natuur als het om aangename geuren gaat. Geuren zijn ook waarschuwingen als het om minder aangename geuren gaat. Als mijn kleinste kleinkinderen verschoond

moeten worden is dat. omdat ik dat ruik. Gelukkig hebben we daar dan weer compensatie van aangenamere geuren voor gevonden. Hoe vaak is een geur niet aanleiding voor een bepaalde actie? De nazomergeur van gras komt door de actie van de boer, de geur van het kleinkind vraagt om een schone luier.
Of u in de vakantieperiode al dan niet regelmatig naar de kerk bent geweest en daar een viering heeft bijgewoond: straks is er weer de geur van brandende wierookkorrels, een sterke, aangename geur die, als u dat van jongs af aan in de kerk heeft geroken, hoort bij een zekere beleving, een zekere vorm van 'wakker worden': de prikkeling van de geur die op dat moment datgene tot het belangrijkste maakt wat er op gaat gebeuren. (Ook het gebruik van wierook in de viering heeft zijn eigen historische reden.) Zo gaat de nazomergeur over naar de geur van een nieuwe start, een elkaar weer tegenkomen in al die activiteiten in de parochie die samen de 'nestgeur ' vormen van waar we voor staan. Dus komen we in actie: samen zingen en vieren om bemoedigd te worden ons steentje bij te dragen aan een iets betere wereld. Ik wens u allen een frisse start!
Jos Manshande, oud-bestuurslid NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden
31 augustus 2017

NSGV en actuele contactgegevens koren, contactpersonen, dirigenten en instrumentalisten

Om NSGV-berichten en activiteiten bij de goede personen te bezorgen maken we gebruik van contactgegevens (in samenwerking en in overleg met het Bisdom-secretariaat). Die zijn we nu aan het actualiseren.
Graag nodig ik u uit om die gegevens aan mij door te geven via tjallingii2@zonnet.nl, het betreft dan de namen van: Parochie, locatie, plaats, koor, contactpersoon, dirigent, organist, pianist, en de e-mailadressen van de laatstgenoemde personen.
NB: Alle gegevens bewaren we zorgvuldig in het adresbestand van het NSGV-bestuur en het Bisdom-secretariaat en benutten we alleen voor NSGV-zaken.

Zeer bedankt voor uw aller medewerking!
Ulbe Tjallingii, NSGV bestuur Bisdom Groningen-Leeuwarden

Facebook

Wij hebben een eigen facebookpagina voor de NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden. Op https://www.facebook.com/groups/419239694938783/ vindt u al onze berichten, nieuws, interessante links en vooral… elkaar! Neem eens een kijkje en word lid! Het kost niets!

Jubileum te vieren

Heeft u een jubileum te vieren? En heeft u een artikel daarover geschreven voor uw parochieblad? Mail het ook aan onze redactie, zodat een ieder in het bisdom ook uw jubileum kan meebeleven en vieren. Dank alvast. En viert uw koor binnenkort een jubileum, alvast van harte gefeliciteerd.

Viering 50 jaar Kinderkoor De Vrolijke Klanken – zondag 9 juli jl.

Het is dit jaar 50 jaar geleden dat het kinderkoor De Vrolijke Klanken in Weiteveen werd opgericht door kapelaan van Eijk. Op zondag 9 juli jl. is dit heuglijke feit gevierd tijdens een feestelijke eucharistieviering in de R.K. Kerk te Weiteveen. Het koor staat onder leiding van Marjo Pol-Germes en wordt begeleid door een combo. Het combo bestaat uit Gerrit Vriesema (Keyboard), Jos Mensen (accordeon) en Dennis Lippold (gitaar).

Dameskoor Nieuw-Schoonebeek bestaat 50 jaar

Op zondag 16 juli jl. heeft het dameskoor van de parochie te Nieuw Schoonebeek tijdens een Woord- en Communieviering met diaken Frans Wielens, gevierd dat ze 50 jaar bestaan. Het herenkoor van deze parochie is nog veel ouder. Dit koor bestaat inmiddels al 150 jaar. Reden dus voor een feestje. Dirigent van het dames- en herenkoor is de heer Hans Oelmann.

Koor "Palet" bestaat 40 jaar

Op zaterdag 24 juni 2017 heeft het koor "Palet" het 40-jarig bestaan van haar koor gevierd met een concert in de Sint Franciscuskerk te Steenwijksmoer. Het koor staat onder leiding van Anita Plas en wordt begeleid door een combo. Het combo bestaat uit Jos Bakker (piano), Antonio Caria (drums), Theo Sewuster (gitaar) en Francella Botter (dwarsfluit).
De avond werd geopend met een korte terugblik op het ontstaan van het koor. Namens als pastoor Bosma, meester Veldhuizen, Frans Melenhorst, Wilhelmien Haverkort-Nijboer en de huidige dirigente Anita Plas kwamen voorbij.
Op uitnodiging van het koor zongen heel veel oud-koorleden uit volle borst mee, vooraan in de kerk of in de bank! Er werden veel "gouwe ouwe" van Palet gezongen aangevuld met een paar nieuwe liedjes.
Het was een feest van herkenning en iedereen genoot zichtbaar. Het gevoel van saamhorigheid was groot en het plezier straalde er vanaf!
Tot slot werden de dirigente en de bandleden bedankt voor hun jarenlange inzet en enthousiasme.
Aan het eind van het concert werd het koor verrast door het parochiebestuur. Als blijk van waardering was er een woord van dank en werd een financiële bijdrage overhandigd.
Na het concert vond er een reünie plaats in het dorpshuis "De Schalm" voor de koorleden. Er werden tot in de laatste uurtjes oude filmpjes en foto's bekeken en vele herinneringen opgehaald.
Het koor kan terugkijken op een geweldige avond! Goed georganiseerd door de jubileumcommissie die er vele uurtjes werk in heeft gestopt.

Het NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden feliciteert alle koren met haar jubilea. Fijn dat u al zolang uw muzikale talenten in uw parochies ten gehore brengt.

Afscheid koor St. Cecilia (Hoogezand-Sappemeer)

Zondag 4 juni jl. is afscheid genomen van het gemengd koor St. Cecilia. Na het overlijden van dirigent/organist de heer Teune en het teruglopend aantal leden, zag het koor geen mogelijkheid om nog verder te gaan (in 2016 vierden ze nog hun 50-jarig jubileum). Op deze eerste Pinksterdag hebben zij daarom voor het laatste in de viering gezongen. Weemoed om het afscheid, maar ook hoop op de inspiratie van de Heilige Geest kenmerkten deze Pinksterviering. De dank voor de vele, vele uren van repeteren en de liturgie ondersteunen van evenzovele diensten, rouw- en trouwdiensten, paas- en kerstvieringen, valt niet uit te drukken in geld of cadeaus. De juiste woorden hiervoor evenmin. Daarom werden de koorleden bedankt met een daverend applaus. Als herinnering kregen alle koorleden een Heilige Norbertuspen overhandigd, een mooie witte roos en een bedankbrief namens locatieraad en parochiebestuur. Met een gezellig samenzijn en een kopje koffie is het Ceciliakoor uitgezwaaid.

Ook het NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden wil het koor langs deze weg alsnog bedanken voor al die inzet in de afgelopen jaren.

Korenmiddag zeer geslaagd

Op 30 april, op onze korenmiddag, was de kerk in Sappemeer flink gevuld.

Samen zingen en naar elkaar repertoire luisteren was weer een genot. De diversiteit was verrassend evenals de begeleiding, niet alleen door orgelspel, maar ook het gebruik van een gitaar, accordeon en trompet werd erg gewaardeerd. We hebben een kaars opgestoken als lichtpuntje voor degenen die gedwongen waren zich af te melden door ziekte of afnemende gezondheid.
Tijdens de pauze kon men genieten van koffie of thee met cake of koek en was er ruimschoots gelegenheid om weer oude bekenden te bespreken.
Het begin- en het slotlied werden samen gezongen, hetgeen heel indrukwekkend was. Het was weer een geweldige ervaring om alle aanwezigen uit volle borst mee te horen zingen. Je kreeg er kippenvel van.
Onze dank gaat uit naar de aanwezigen en de vele vrijwilligers die de middag weer mogelijk hebben gemaakt. De volgende korenmiddag zal georganiseerd worden door het koor van Stadskanaal en wel weer op de 2e zondag na Pasen 2018.

Tot ziens in 2018.
Annie Boekholt

Een dag om te zingen.
Een dag om te vieren.
Een dag om mensen te gedenken.
Een dag om God te danken,
voor wat Hij, in mensen,
onder mensen en door mensen tot stand brengt.

Koor Spirit of Joy Wolvega/Heerenveen, actief en betrokken

Het koor
Sinds 2012 ben ik dirigent en muzikaal leider van het koor Spirit of Joy, ontstaan uit een fusie van de katholieke jongerenkoren van Heerenveen en Wolvega. Met een nieuwe naam en koorleden in de leeftijd van 16 tot 54 jaar is het geen jongerenkoor meer. In beginsel is Spirit of Joy een liturgisch koor dat functioneert binnen de Parochie HH Petrus en Paulus, met vier locaties: Heerenveen, Wolvega, Frederiksoord en Steggerda. We repeteren elke woensdagavond in de St. Franciscuskerk in Wolvega. Dit is de kerk waar we het vaakst zingen in vieringen, maar we zingen ook op andere locaties en in andere parochies in het Bisdom, bijvoorbeeld bij jongerenvieringen of vormselvieringen. Het koor bestaat uit een hechte groep van 20 betrokken parochianen waaronder de pianist en de percussionist, er is vriendschap, het zingen geeft een band en lief en leed wordt gedeeld. Het koor musiceert met goede piano's en sinds kort een elektronisch drumstel. Dit drumstel is door de parochie voor de kerkmuziek aangeschaft en klinkt in ruimten met veel akoestiek veel beter dan een akoestisch drumstel, omdat de percussieklank voor de koorleden veel beter hoorbaar gemaakt kan worden.

Het repertoire
Er zitten ongeveer 130 liederen/koorwerken in de muziekmap, waarvan een deel nog behoort tot de zgn. 'beatmis': teksten over Bijbelverhalen en geloof op bekende melodieën, zoals: 'Onze Vader', op de melodie van 'I don't know how to love him' (Jesus Christ Superstar, Andrew Lloyd Webber 1970), 'Come to the table' op de muziek van 'Morning has broken' (Cat Stevens 1976) en: 'Ik geloof in God' op de melodie van 'Yesterday'(Beatles 1976). Aan het eind van de twintigste eeuw ontstonden nieuwe jongeren-missen (Norbertusmis, Om Ontmoeting). Delen daaruit behoren tot het vaste koorrepertoire. Verder zingen we liederen van Taizé, opwekkingsliederen, gospels en enkele klassiekers zoals: Ave Maria van Franz Schubert, Halleluja van Leonard Cohen en De Roos van Bette Midler. Meerstemmige composities zoals 'Go light your world' (Chris Rice) en 'For the beauty of the earth' (John Rutter) behoren tot de favorieten. In de laatste jaren hebben we ons repertoire verder uitgebreid met musicalliederen en (meestal uit Amerika afkomstige) ballads met meerstemmige muziek van goede kwaliteit, bijvoorbeeld: Agnus Dei (Eugene Butler 1984) en 'You raise me up' (Groban 2002). In de afgelopen twee jaar hebben we nog enkele composities aan het

repertoire toegevoegd, en dat had een bijzondere aanleiding.

De actualiteit
In 2015 zong het koor Spirit of Joy bij de Lichtjesavond van de Vereniging voor Veiligheid, Respect en Solidariteit (VVRS). Deze vereniging voor slachtoffers, nabestaanden en direct betrokkenen van ernstige geweldsmisdrijven organiseert jaarlijks een herdenkingsbijeenkomst bij de Muur tegen Geweld, het nationale monument voor geweldslachtoffers dat in 2011 nabij De Wijk in gebruik is genomen. Het monument is allereerst een plaats om mensen te gedenken die door geweld om het leven zijn gekomen. Nabestaanden hebben de mogelijkheid dit te doen door de naam van hun dierbare in de vorm van een plaatje op de muur aan te brengen. Deze plaats biedt nabestaanden verder de gelegenheid alleen of samen met anderen, bijvoorbeeld lotgenoten, stil te staan bij de dood van hun dierbaren en hun verdriet te delen. De Muur Tegen Geweld is tevens een noodkreet in onze samenleving om zinloos geweld een halt toe te roepen. Ons koor was zeer onder de indruk van de lichtjesavond en we hielden contact met de bestuursleden van de VVRS. Toen we enige maanden later een goed doel zochten voor een benefietconcert in 2017 was de link snel gelegd.
Op zondag 2 juli 2017 heeft het koor dit Benefietconcert gegeven in de St. Franciscuskerk te Wolvega (180 bezoekers, totale opbrengst € 2100,-). Tijdens de 1,5 jaar voorbereiding hebben we het koorrepertoire flink kunnen uitbreiden met composities als: Sister Act Medley (arr. Mac Huff),True Colors (Steinberg), Tears in Heaven (Emerson/Clapton), Lean on me (Withers) en Man in the mirror (M. Jackson), Bridge over Troubled Water (Simon). De koorzang is door dit grote project verder gegroeid en verbeterd en het nieuwe repertoire kunnen we bij gelegenheid zingen in vieringen.
Ulbe Tjallingii, dirigent
Zie ook: www.vvrs.nl; www.muurtegengeweld.nl

Heeft uw parochie een muzikale activiteit? Meld het ons!

Het komt voor dat plaatselijke initiatieven als studiedagen, workshops, cursussen e.d. worden georganiseerd. De NSGV in ons bisdom kan dit alleen maar stimuleren en aanbevelen, ook verder dan de parochiegrenzen reiken. Daarom roepen wij parochies (parochie- en koorbesturen) op om dergelijke activiteiten bij ons te melden. Via de NSGV-kanalen, maar ook onze website en facebook, kunnen wij in wijdere kring bekendheid daaraan geven en eventueel bijdragen in de organisatie. Voor meer informatie: het secretariaat van de NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden, telefoon 050-406 58 88, e-mail l.winter@bisdomgl.nl.

Eucharistievieringen via de KRO in 2017

Vanuit ons bisdom wordt regelmatig op zondagochtend de Eucharistieviering uitgezonden via de KRO vanuit de Sint Martinuskerk in Sneek. Pastoor P. L. van der Weide gaat voor in deze vieringen. Vooraf aan deze vieringen is er een geloofsgesprek. De overige data in 2017 zijn:
24 september, 10.30 uur, - 25e zondag door het jaar. M.m.v. RK kerkkoor Intermezzo o.l.v. Frits Haaze, organist is Henk de Haan.
26 november, 10.30 uur, - Christus Koning. M.m.v. RK kerkkoor St. Caecilia o.l.v. Frits Haaze, organist is Henk de Haan.
17 december, 10.30 uur, - 3e Zondag van de Advent. M.m.v. RK kerkkoor Intermezzo samen met jeugdkoor Young Angels o.l.v. Karin Zwerver-Bosma. Organisten zijn Frits Haaze en Henk de Haan.

In memoriam Johannes Wilhelmus Valkestijn

Met het overlijden van Mgr. drs. Johannes Wilhelmus Nicolaas Valkestijn is een van de laatste priestermusici in ons land heengegaan en waarlijk niet de geringste!
Jan werd geboren in Amsterdam op 7 september 1928 en op 26 mei 1956 tot priester gewijd. Hij was kapelaan te Halfweg (1956), vervolgens (1958) in Amsterdam in de O.L. Vrouw van Lourdes. Hierna was hij werkzaam als muziekleraar op het Kleinseminarie Hageveld te Heemstede. In 1961 werd hij door bisschop Dodewaard benoemd tot directeur aan de koorschool van de St. Bavo Kathedraal in Haarlem en in 1963 tot rector cantus van diezelfde kathedraal als opvolger van dr. A. Kat die in 1951 de Koorschool had opgericht; een eigen basisschool aan het Wilhelminapark voor de koorjongens van de kathedraal met dagelijks, naast het reguliere onderwijs, muziekonderricht in stemvorming, muziektheorie en repertoirestudie. Jan vervulde deze functie tot 1989.In 1964 werd hij benoemd tot docent kerkmuziek aan het Amsterdamse conservatorium en in 1982 studeerde hij cum laude af aan de Universiteit van Amsterdam in de richting muziekwetenschappen. Tevens was hij lid van het bestuur van de Nederlandse Sint Gregorius Vereniging.

Jan was helemaal weg van Engeland en vooral van de Engelse koorklank. Deze typisch koorklank heeft hij over weten te brengen op “zijn” koor en ook verwerkt in zijn vele composities. Zo heeft hij de Engelse manier van psalmzingen in de Engelse Kathedralen en Colleges geïntroduceerd in de liturgie van de Haarlemse Kathedraal; iets wat door veel andere koren in ons land is overgenomen. Jan componeerde diverse Missen, motetten, psalm- en liedbewerkingen, orgelcomposities en vult u maar aan, waarvan de St. Bavomis vroeger geregeld gezongen werd door het koor van de St. Franciscuskerk te Bolsward. Jan heeft ook diverse boeken geschreven waaronder de *Geschiedenis van de jongenszang tot aan de reformatie*, Tabor (1989).

Na zijn pensionering bezocht hij in de vaak kerken in den lande waarbij hij vaak schrok van wat hij daar hoorde op kerkmuzikaal gebied en soms blij verrast huiswaarts keerde. Als mens was hij blijmoedig en warm en stond altijd klaar om mensen van dienst te zijn. Hij onderhield veel contacten met zijn oud-leerlingen en bleef nauw betrokken bij “zijn” Kathedrale Koor in Haarlem. Vanaf kerstmis 2016 ging zijn gezondheid langzaam achteruit en werd hij verzorgd in achtereenvolgens Zuiderhout te Haarlem en Bosbeek te Heemstede. Daar is hij op 16 juni jl. in vrede heengegaan. Op vrijdag 23 juni was de pontificale uitvaartmis in de Haarlemse Kathedraal en aansluitend volgde de ter aarde bestelling in Overveen.

Jan was erekapelaan van Zijne Heiligheid de paus, Erekanunnik van het Haarlemse Kathedraal Kapittel, Ridder in de Orde van Oranje Nassau, Commandeur in de Orde van he Heilig Graf van Jeruzalem en Member of the most honourable Order of the British Empire.

Moge zijn leven en werken in dienst van de kerkmuziek voor allen die zingen en spelen voor de Heer aan aansporing zijn om dit met vreugde, met goede zorg en smaak te blijven doen. Wie zingt bidt immers dubbel!
Pastoor drs. P.L. van der Weide (voorzitter bestuur NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden)

Speeltafel Maarschalkerweerd-orgel Kathedraal in restauratie

In 2005 werd een grote restauratie afgerond van het Maarschalkerweerd-orgel in de St. Jozefkathedraal te Groningen. Na jaren van onbespeelbaarheid kreeg het instrument zijn functie terug in de liturgie. Nu, na 12 jaar intensief gebruik, blijkt de speeltafel steeds meer mankementen te vertonen. Onderzoek heeft uitgewezen dat het lood in de speeltafel overmatig aan oxidatie onderhevig is. Een proces waarvan de oorzaak velerlei kan zijn.

De speeltafel van dit orgel is voor instrumenten van Maarschalkerweerd uitzonderlijk; de tafel werd gebouwd door Gehlhaar te Bremen en is een voorbeeld van ‘primitieve’ pneumatiek. Op twee

uitzonderingen na werden door Maarschalkerweerd speeltafels toegepast van Weigle, dezelfde leverancier als de windladen; Delft HH Nicolaas en Gezellen en Groningen H. Jozef.

De aanleg van het speelapparaat en de koppels zal worden vervangen in de stijl van Weigle, hierbij worden tevens een sub- en een superoctaafkoppel toegevoegd om de gebruiksmogelijkheden te vergroten. De aanleg van de registerinschakeling en het uiterlijk van de speeltafel blijven ongewijzigd. Dit onderhoud zal in de zomer/najaar van 2017 worden uitgevoerd.

Orgel Clemenskerk gebruiksklaar.

In de week van 20 juni is door orgelbouwer Adema hard gewerkt om de laatste hand te leggen aan de afbouw van het Vermeulenorgel in de Clemenskerk te Nes. Zoals u wellicht weet brandde de kerk in februari 2013 vrijwel tot de grond toe af en is in de jaren erna het herstel ter hand genomen. De kerk is op de zondag van de 4e advent, december 2016 weer in gebruik genomen, maar het plaatsen van het orgel was toen nog niet voltooid. De kast en het pijpwerk van het zwelwerk is in maart geplaatst, de technische aanleg van het speelmechaniek volgde in de maanden erna. Nu alles aangesloten is klinken de eerste zoete tonen weer door de kerk, die vervolgens kundig op elkaar afgestemd worden. Dit intoneren is nu voltooid, waarmee het instrument op zondag 25 juni weer voor de eredienst in gebruik genomen kon worden.
Omdat het instrument in een gewijzigde opstelling is opgebouwd, is er een gedeeltelijk nieuw front nodig. Het pijpwerk daarvoor is geschonken door het gemengd koor, wat daarmee duidelijk laat blijken dit instrument ook te waarderen. Helaas is het nieuwe front nog niet klaar, waardoor men tijdelijk met vilt het front heeft moeten vullen.
Ook heeft één van de organisten het orgel een uitbreiding geschonken, het is nu verrijkt met een cymbelster.
Bij de officiële inwijding van de kerk, najaar 2017, zal ook het orgel ingewijd gaan worden.
Op de volgende bladzijde vindt u een aantal foto’s van de afbouw.

Jaarverslag 2016 NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden

Op 1 januari 2016 waren als bestuurslid actief: De heer. Peter van der Weide, priester (Voorzitter) mevrouw Boudien Janssen (Secretaris), de heer Jos Manshande (Penningmeester), mevrouw Cecilia Bekema (lid), de heer Anton Lukassen (lid) en de heer Ulbe Tjallingii (auditor).

In het kalenderjaar 2016 heeft de NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden vijfmaal vergaderd.

Naast de lopende zaken, zoals ons blad Punctum, is regelmatig de ontwikkeling op landelijk gebied van de NSGV ter sprake gekomen. In diverse bisdommen wordt de organisatievorm van de NSGV veranderd. In afwachting van onze nieuwe bisschop is een eventuele herstructurering van de NSGV in ons bisdom voorlopig uitgesteld.

Het adressenbestand van koren, organisten en dirigenten wordt continu opgeschoond en bijgewerkt. We hebben daar de medewerking vanuit de parochies wel nodig. Mutaties worden verwerkt wanneer men ons deze meldt. Ook wordt vanuit het bestuur zelf actief gespeurd op parochiewebsites naar mailadressen en namen.

Het orgaan 'Punctum' is in 2016 driemaal digitaal verschenen in PDF-vorm.
Het is vanuit het bisdom verspreid naar de diverse parochiesecretariaten, en de door-verspreiding vanuit deze parochiesecretariaten naar de koren toe lijkt langzaam te verbeteren. Helaas krijgt nog niet iedereen de Punctum volgens deze afgesproken weg.
Vanuit onze facebookpagina en vanuit de website van de NSGV wordt de Punctum ook op het internet verspreid.

Dit kalenderjaar zijn er geen cursussen door de NSGV in ons bisdom georganiseerd.
Wel was er op zaterdag 29 oktober een kerkmuziekdag in de San Salvatorkerk in Groningen. De opzet van de dag was veranderd. In plaats van een 'korendag' is geprobeerd is om een programma voor de koorzangers, voor dirigenten én voor organisten aan te bieden. Helaas was het beoogde oefeninstrument voor de organisten niet geschikt, waardoor zij noodgedwongen moesten wachten tot de lunchpauze om aan hun trekken te komen op het pijporgel in de kerk.
Na evaluatie van deze dag is besloten de opzet van de kerkmuziekdag zo te handhaven en op- en aanmerkingen van de deelnemers ter harte te nemen voor de organisatie van de kerkmuziekdag 2017.

Op 31 december heeft de heer. Jos Manshande zijn functie als bestuurslid neergelegd. We zijn naarstig op zoek naar versterking van ons bestuur.
A.A. Lukassen, bestuurslid NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden
*22 april 2017, feestdag van de Heilige **Apelles van Smyrna**, Klein-Azië; geloofsverkondiger*

Jubilarissen

In de afgelopen maanden. Van harte gefeliciteerd met uw jubileum. Dat u de zang nog lang gaande mag houden.

Parochie van de H. Clemens Ameland
St. Clemenskoor
40 jaar koorlid, Dhr. C. J. Boelens, 40 jaar

Parochie van het H. Kruis
Geloofsgemeenschap St. Jozef te Zandberg
St. Josephkoor
25 jaar koorlid, Mw. J.W. Pals-Cramer
25 jaar koorlid, Dhr. H. Caspers

Titus Brandsmaparochie te Leeuwarden
Bonifatiuscantorij van de geloofsgemeenschap H. Bonifatius
12,5 jaar koorlid, Mw. H. Bakker-de Wal

RESERVE-KERKMUSICI	
Op de hier genoemde kerkmusici kunt u in noodgevallen of bij gelegenheid rechtstreeks een beroep doen voor repetities, vieringen, uitvaarten. Aanvullingen voor deze lijst zijn welkom.	
Loek van der Heide, Harlingen cantor	*t.* 06-43023468 *e.* loekgeart@gmail.com
Wil Jongma, Wolvega dirigent, cantor	*t.* 0561-612662 *e.* wjongma@kpnplanet.nl
Trevor Mooijman, Veendam dirigent, organist	*t.* 0598-717193 e. mooijman.trevor@gmail.com
Gerard Schoemakers, Emmen dirigent, niet op donderdagavond beschikbaar	*t.* 0591-623904 | 06-31291423 *e.* gerard-schoemakers@hotmail.com
Ulbe Tjallingii, Deinum dirigent, organist, cantor	*t.* 06-14859557 *e.* tjallingii2@zonnet.nl www.huisderschonekunsten.nl
Dirk de Vries, St. Annaparochie cantor, dirigent en organist, op woensdagavond	*t.* 0518-401686 *e.* muziekschool_durkdevries@mail.com
Dhr. G. Straatman, Groningen dirigent	*t.* 050-3114009 *e.* c.a.v.straatman@gmail.com

COLOFON

Punctum 2, 3e jaargang 2017.
Deze nieuwsbrief is een uitgave van de NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden.
Ze verschijnt drie tot vier keer per jaar aan het einde van het kwartaal.
Verdere verspreiding is toegestaan en wordt aanbevolen. Het abonnement is gratis.
Aan- en afmelding bij het secretariaat: l.winter@bisdomgl.nl.

Kopij voor nieuwsbrief nr. 3 van december 2017 is welkom vóór 1 december 2017 bij het secretariaat of de eindredacteur.

Redactie: Bestuur NSGV

Eindredacteur: Boudien Janssen-Terbraak

NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden.
Secretariaat:
Ubbo Emmiussingel 79
9711 BG Groningen.
Telefoon 050-406 58 88
e-mail: l.winter@bisdomgl.nl.

www.nsgv.nl

Bestuur NSGV Bisdom Groningen-Leeuwarden:

Pastoor drs. P.L. v.d. Weide, voorzitter
(0515) 412626 Singel 64, 8601 AL Sneek
pastoor@sintmartinussneek.nl

B.C. Janssen-Terbraak, secretaris
(0515) 580870 Turfkade 44, 8701 JM Bolsward
pbjanssen@hetnet.nl

A.A. Lukassen, penningmeester
(0591) 858611 Warmeerweg 304, 7815 HT Emmen
aaluka@home.nl

C.J. Bekema, lid
(0515) 573286 De Domp 3, 8701 LC Bolsward
cecilia-b@home.nl

Drs. U. Tjallingii, auditor
(058) 2573623 Sint Janswei 42, 9033 WN Deinum
tjallingii2@zonnet.nl